

tragtning, naar Sagen i sin Tid kom for Retten. Dersom man antager dette, saa vilde det vistnok være meget urigtigt, dersom man vilde sjerne Præsten fra Sogneforstanderskabet, saaledes som jo her er Spørgsmaal om; thi han vil vistnok i den Hensende være en særdeles vigtig Person. Saaledes er det, at man overalt med Hensyn til Maaden, hvorpaa Communalbestyrelserne skulle sammensættes, saavel som ogsaa med Hensyn til Maaden, hvorpaa de skulle vælges, vil behøve at vide, hvad Communalbestyrelserne have at gjøre, og hvad deres Myndighed er. At det skulde være en Følge af vor Grundlov, at der skulde være en almindelig Valgret med Hensyn til den communale Bestyrelse, eller dog en udstrakt Valgret, som nærmere sig meget til hvad man med Hensyn til Grundloven kalder almindelig Valgret, men som i Grunden ikke er Andet end en meget udstrakt Valgret, det er Noget, som ikke er mig ganske klart. Allerede under den Forsamling, som blev holdt til at overveje Grundloven, blev det udtalt, at det ikke var nogen nødvendig Følge, at den Regel, som skulde gjælde for Rigsdagen, ogsaa skulde være gjældende med Hensyn til Communalbestyrelserne. Man paaberaabte sig den meget rigtige Grund, at der med Hensyn til Communerne fortrinnsvis næsten udelukkende var Spørgsmaal om oekonomiske Forhold, og at det derfor var naturligt, at kun de, der til Communalafgifterne have at yde et Bidrag af den Størrelse, at det kan komme i Betragtning, skulde have Indflydelse i Communalbestyrelserne. Allerede derfor er en Slutning fra Rigsdagsvalgene til Communevalgene ikke tilstrækkeligt begrundet. Men man er vistnok, ved at beslutte en saa almindelig Valgret, gaaet ud fra den Forudsætning, at den større Mængde af Mennesker, der komme til at stemme sammen fra forskellige Communer, og den større Grad af offentlig Interesse, disse Valg have, kan virke berigtigende ind paa de Retninger, der let kunne indvirke paa de Classer, i hvis Hænder man betroede Valgene. Jeg skal aldeles ikke indlade mig paa Spørgsmaalet om, hvorvidt det er opnaaet, om man virkelig kan sige, at det har viist sig ved Valgene til Rigsdagen, at disse berigtigende Ind-

flydelse finde Sted, men man har uden Tvivl tænkt sig det, men derpaa kunde man ikke regne i ganske smaa communale Kredse, hvis man deri vilde indføre en Valgret af samme Omfang, som efter Grundloven, eller dog under Betingelser, som nærmere sig disse. Jeg maa iøvrigt her i Forbigaaende bemærke, at jeg dog nok saa gjerne vilde gaae ind paa den almindelige Valgret som paa en Valgret, der er saaledes begrændset, som i det forelagte Lovforslag, og som det af Udvalget er bragt i Forslag; thi, det forekommer mig meget rigtigt, som af en anden æret Landstingsmand blev bemærket, at der vilde opstaae mangfoldige Uanskeligheder ved en saadan Valgret, og at den dog aldeles ikke vilde være betryggende. Jeg troer, at man, forsaavidt man skulde have en vis Formue-Betingelse ved Communalvalgene i Landdistricterne, maatte kunne blive staaende ved, hvad der hidtil har været Maalestof, Hartornet, Jordbesiddelsen og tildeels anden Eiendomsbesiddelse; thi ogsaa Bygninger, der svare Bygningskat, komme i Betragtning. Eiendomsbesiddelse knytter til Communen, giver større Interesse deri, den medfører og Afgiftsydelse, og man blev fri for de Vidtløftigheder, som ville finde Sted, naar man skal undersøge, hvilke Afgifter en Mand svarer deels i Naturalier, deels i Penge, en vidtløftig og smaalig Undersøgelse, som dog ikke vil føre til noget praktisk gavnligt Resultat. Den nærværende Communallov for Landet gjør virkelig ikke meget store Fordringer til den Formuesbesiddelse, der skal give Valgret, det er kun 1 Td. Hartorn, altsaa ogsaa Eierne af de allerringeste Gaarde, og, hvor der er et særdeles lidet Antal af saadanne Besiddere, kan man gaae lavere. Naar man vil gaae i den Retning, som de senere Aar have taget, og troer, at man ikke bør blive staaende ved hiin Bestemmelse, men navnlig gjøre Noget for, at Huusmandsclassen kan komme med, troer jeg, det vilde være hensigtsmæssigere og give Anledning til færre Uanskeligheder, naar man f. Ex. medtog de Huusmand, der have idetmindste 2 Skjepper Hartorn; det er vistnok grumme lidet at fordrø, men dog Mere end det, der er foreslaaet i det forelagte Udkast, hvorefter en jordløs Huusmand eller Inderste,